

Előfizetési ár:

Egész évre 8 frt — 16 kor.
Félévre 4 frt — 8 kor.
Negyedévre 2 frt — 4 kor.

Községeknek, körjegyzőknek és néptanítóknak:

Egész évre 6 frt — 12 kor.
Fél évre 3 frt — 6 kor.

Egyes szám kapható:

a kiadóhivatalban, a főtűzsdében, Köszl János, Hochrein J. és fia i. üzletében.

PÉCS

POLITIKAI VEGYESTARTALMU LAP.

Hirdetések

elfogad a kiadóhivatal (lyceumi könyvnyomda), hol mindenkor a legutányosabb árak szabotnak. Minden beiktatott hirdetés után 30 kr = 60 fillér bélyegdíj fizetendő.

Nylttér 1 sor 1 ft 2 korona.

Kéziratok

a szerkesztőségbe (lyceumi könyvnyomda) küldendők.

Megjelenik hetenként kétszer.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: lyceumi könyvnyomda.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Létesítendő intézetek.

II.

Polgári fiu-iskola.

A tervezett és mult számunkban méltatott vincellér iskolán kívül egész sora van az intézeteknek, melyek létesítése Pécsen elsőrendű szükségletet képez. Ilyen a többek közt első sorban egy alsó középiskola.

Innen-onnan egy évtizede, hogy a pécsi középiskolák elégtelenek a jelentkező tanulók befogadására. A főgymnasiumban, lehet mondani fönnállása óta érezhető volt egy párhuzamos első osztály hiánya. Ezen kiváló tanintézetünk elismert hírneve és domináló állása az egész Dunántúlról, Bácskából és Horvát-Slavonországból esapatostól vonzotta Pécsre a legjobb családok sarjait, kik — a jogakademia útján — legtöbbször felsőbbiskolai kiképzetésüket itt szerezték meg, mondhatatlan előnyére Pécs szellemi és anyagi fölvirágzásának.

Az újabb időben nevezetes visszafejlődés konstatálható az egyes osztályokra alkalmazott „numerus clausus“ következtében és itt tünik ki egész mezev szivtelenségében azon ministeri rendelet hitványsága, mely eltiltotta bizonyos számon fölül a tanulók föl vételét, mielőtt gondoskodott volna, hogy a fő-

löleges számú tanulók föl vételére párhuzamos osztályok vagy megfelelő intézetek nyitassanak.

Mert szép dolog a ministeri önkény és a tanügyi teoriákon való nyargalás. Szép dolog az iskolai egészségügyi követelmények mérlegelése és betartása is. De hogy egy intézetbe, melynek első osztályába eddig mindig 100-on fölül iratkoztak be, miért ne lehetne ez után is a jelentkezés szerint 70—80—90 tanuló fölvenni, azt igazán nem tudjuk megérteni.

Hát azon pécsi szülő, kinek tanuló fia szerencsétlenségére a „numerus clausus“-on kívül esik, mit csináljon? Adja a fiát idegen városba? Vagy, miután ezt csak igen kevésnek engedik meg vagyoni viszonyai, költözzék el a városból fiastul, vagy talán mondjon le fia tanításáról? Valóban szomorú viszonyok és még szomorúbb, hogy ezekkel lépten-nyomon gyakrabban találkozunk, mert ma már nemcsak a pécsi főgymnasium, de a párhuzamos osztályokkal bőven ellátott pécsi főreáliskola is elégtelen a jelentkező tanulók befogadására. Es ma már oda jutottunk, hogy az idegen szülők nem is hozzák tanuló fiaikat városunkba, de minék is hoznák, midőn a pécsi szülők gyermekei befogadására sincs elég hely!

Évek óta rámutatunk e bajra és

vajon történik-e valami? Semmi! Mindössze a beiratás idején a kimaradott tanulók szülőinek rimánkodására menesztetik a közoktatásügyi miniszterhez egy pár sürgöny, mire az ország szellemi életének e fő-fő eunuchja nagy kegyesen megengedi néhány protekciós gyerek föl vételét. De mit csináljon az, akinek nincs protekciója, vagy akinek dereka nem szokott a hajlongáshoz, nyelve nem a hízogó rimánkodáshoz? Kényszeriskolázatnak elegendő középiskolák nélkül: égbekiáltó lelketlenség! És a „misera pleb contribuens“ meghunyászkodva türi az ostorcsapásokat, melyek nyomán vére kiserked és tömjénez a „nagy“ miniszternek, ki azt hiszi, hogy a makacs ragaszkodás a rosszhoz: jellem-erő és akinek szerencsétlen keze nemcsak hogy nem elégíti ki senkit, de fenekétől fölforogtja mindazt, aminek illetetlen nyugalomban kellene pihennie az idők végételénig.

Ezen lelketlen ministeriális politikával bámulatos összhangban van egyrészt a pécsi középiskolák fenntartóinak „non possumus“-a, melylyel a szükséges párhuzamos osztályok létesítését megtagadják, — másrészt pedig közéletünk vezérlő férfainak megfoghatatlan érzéketlensége és sajnos konstatálható tetlensége, melylyel ez évtizedes baj egyre fokozódó elfajulását összetéit kezekkel nézik.

A PÉCS TÁRCÁJA.

A vátlyi harangok.

— A »Pécs« eredeti tárcája. —

Hej Váty, Váty a szöke Berenica partján! Dehogy felejtem el egyhamar! Ott láttam a legszebb leányt, ott hallottam a legszebb harangszót életemben.

Az a szép szöke lány mondta el nekem a vátlyi harangok történetét. Ott kandikált ki az ablakon rozsmaring és muskátlibokrok közt, a két szem mefelejtis az ajka piros róza. Verőfényes tavaszi nap volt, vasárnap délelőtt. A szomszéd kertekben virágoztak a mandulafák, s mikor a tavaszi szellő megrázta ágaikat, földre hullt a szírom, mint a hópehely.

A falu népe templomba készült. En a szép lány ablakánál álltam s gyönyörködve hallgattam bohókás beszédjét, csengő kacagását.

Egyszerre csak megkondult a toronyban a három harang. Tisztán, csengőn bugott át a levegő az összolvadó hármas hang, s a távoli hegyek szirtfalán visszaverődött. Mintha ott is harangoznának, s hasonló tisztaságu harangszó feléle a hívogató szózatra.

En mélyen elmerültem a csodás

harangszó hallgatásába. A lány észrevette a hatást s mosolyogva kérdezte:

— Ugy-e szép harangjaink vannak?

Majd magyarázólag hozzátette:

— Hja, nagy történetük is van ezeknek.

Aztán halkán beszélni kezdett. Szavába belevegyült a szellősírás, a madárdal, a harangok zúgása.

Felórányira Vátytól, a Berenica mellett állt Hárs András uram malma. Az egész falu nála örletett, mert leányának, az Eszternek szép szeme megverte a falu összes legényeit. Még a feleséges gazdák is törték magukat utána, nagy keserűségére a vátlyi menyecskeknek.

A molnár gazdag ember volt, a mi nem épen csoda. A menyecskek ugyan váltig bajtoggatták, hogy az ilvai molnár szebben öröl, s nem is vesz oly erős vámot a gabonán, de minden tiltakozás kárba veszett.

— Nagyon messze van — mondták a férfiak. Pedig az ilvai malom csak negyedóránnyira feküdt Hárs Andrásétól. Így az ilvai molnárnak nem maradt más örletője, mint a vátlyi özvegyasszonyok.

Csinos gazdaság volt a Hárs András uramé. Még a feleségétől maradt rá, ki leánya volt az előbbi molnárnak. Hárs András legény volt ennél, s a leánynyal

együtt megkapta a malmot is. Négy esztendeje, hogy meghalt az asszony, s azóta a szép Eszter gondolza a gazdaságot. Kettejükön kívül még egy legény s a kocsis laktak a nagy, kastélyszerű épületben.

Az öreg molnár zsugori ember volt. Koldus, keregető hiába kopogtatott ajtaján. Kérlelhetlenül elűzte még a nyomorékokat is. Belső szobája sarkában, két lakattal erősen lezárva a nagy tölgyfalada, melyben pénzt őrizte; külön az aranyat, külön az ezüstöt. Erős vasrács volt az ablakokon, s azonkívül két hatalmas dupla-csővű puská lögött a falon, élesre töltve mind a négy cső.

Egy ízben roppant szigorú tél köszöntött be. A Berenica fenéig befagyott, a malomban szünetelt a munka. Hárs András uram naphosszat elüldögélt a kandaló mellett öblös tajtpipájából nagy élvezettel sziva a szüzdohányt, melyet a vátlyi legényektől kapott ujévi ajándéka.

Kinn kegyetlen hideg volt. A néptelen kocsitton csak nagy ritkán volt látható egy-egy sietve tova futó szán. Csak kit a kényszerűség vitt rá, az utazott, mert hire járt, hogy farkasokat láttak a vidéken.

Egyszer késő este egy szán közeledett nagy csörtetéssel Váty felé. Az ilvai molnár, kinek portája előtt a szán elhaj,

Vajon e férfiak nem látnák azt, hogy városunk és megyénk értelmisége óriási mértékben növekedett és folyton növekszik? Vajon e férfiak nem tudnák azt, hogy a tanintézetek elégtelensége nemcsak Pécs város decadentiáját eszközi, de egyuttal menthetetlenül degradálja is Pécs városát? Vajon e férfiak nem éreznék-e azt, hogy Pécs város rendeltetése és hivatása: hogy kormányzati, katonai és iskolai központ legyen és ezt a város első sorban éppen tanintézeti útján érheti el, ezek gyűjtve össze és képezve ki a centripetalis tényezőket.

Lehetetlen, hogy ne látnák, ne tudnák, ne éreznék és éppen ezért fordulunk hozzájuk most, midőn a cselekvésre és alkotásra még elég idő van, hogy tegyenek lépéseket miszerint a jövő iskolai évre Pécsset egy polgári fiúiskola nyitassák meg, melyből a tanulók egy része fokozottan átléphetne a középiskolákba és így a létező középiskolai hiányon segítve lenne; bizonyos azonban az is, hogy számos szegényebb szülő, ki most a gymnasiumban, vagy reáliskolában viszonyaihoz nem illő kiképzetésben kénytelen részesíteni gyermekét, a polgári iskolát hálás szívvel keresné föl, mi által ismét csak a középiskolákban szaporodnának meg az üres helyek és lennének ez intézeteink ismét képesek az idegen tanulók befogadására.

A polgári fiúiskola fokozatos létesítése a városi tanterületet mai állása mellett nagy áldozatokkal nem jár, de ha járna is, azoktól visszariadni nem szabad. Ha valaha, úgy e kérdésben számíthatunk a polgárság osztatlan áldozatkészségére és éppen azért reméljük,

hogy ez intézet megvalósítására már a legközelebbi jövőben megtétetnek a kellő lépések.

A Baross-szobor alapra

a pécsi kereskedelmi és iparkamaránál befolyt adományok kimutatása.

A pécsi takarékpénztár ivén: Takarékpénztár 100 ft. Czierer J. 5 ft. Németh Gy. 1 ft. Szauler G. 5 ft. Erreth A. 5 ft. Watzsch M. 2 ft. Báro Ottinger 2 ft. Egri J. 2 ft. Zsolnay I. 2 ft. Czvetkovics Gy. 2 ft. Knapp J. 1 ft. Dr. Schaurek B. 2 ft. Pfeffer A. 1 ft. Leksza K. 1 ft. Weidinger F. 2 ft. Csígyó J. 2 ft. Kammerer F. 2 ft. Horváth A. ügyvéd 2 ft. Fischer F. 5 ft. Horváth G. 1 ft.

Összesen 145 ft — kr.

Pécsi kölcsönös segélyező-egylet: 50 ft.
Engel Mihály Pécs: 50 ft.
Ráth Mátyás Pécs: 5 ft.
Pintér József Pécs: 5 ft.
Eisenhuth Antal Pécs: 1 ft.
Erreth Antal ivén Pécs: Erreth A. 10 ft, Erreth K. 5 ft. Erreth J. ifj. 5 ft.

Összesen 20 ft — kr.

Krautzsch János Pécs: 5 ft.
Rauss József ivén Pécs: Rauss J. 5 ft. Ganter F. 3 ft. Vidakovics Gy. 1 ft. Jozipovics P. 1 ft. Balázs J. 50 kr. ifj. Papp A. 50 kr. Holly M. 50 kr. Kiss J. 1 ft. Ribics M. 50 kr. Konez A. 50 kr. Jozipovics M. 50 kr. Henz I. 50 kr. Hegyirő 50 kr. Összesen 15 ft — kr.

Eizer János Pécs: 3 ft.
Ifj. Eizer János Pécs: 2 ft.
Mészkalácsosok ipartárs. Pécs: 5 ft.
K. B. Pécs: 2 ft.
Stajevics János ivén Mohács: Stajevics J. 5 ft. Miskolezi I. ft. Fabrizki J. 1 ft. Fischer S. 1 ft. Általános takarékpénztár 10 ft. Brand J. 1 ft. Freund S. 1 ft. Münszter J. 1 ft. Schwartz B. 1 ft. Hirschfeld H. 1 ft. Stajevics S. 1 ft. Fischer M. 1 ft. Beck A. 1 ft. Schaffer M. 1 ft. Wolf Zs. 1 ft. Ifj. Witt J. 1 ft. Dr.

tott, kíváncsian kilépett az ajtóba, de csak annyit láthatott a sötétben, hogy a két gözülő paripát egy tetőtől-talpig bundába burkolt ember hajtja. A molnár morogva ment vissza a házba.

A szán pedig rohamt tovább. Mikor odaért a vátyi malomhoz, akkor a két paripa, mintha gazdájuk hirtelen egyet gondolt volna, a nyitott kapun át egyszerre nagy fordulattal bekanyarodott Hárs András udvarába.

A molnár meglepetve sietett a tornác elé. Ki lehet az, ki őt ilyenkor meglátogatta? De azért, még mielőtt tudta volna, hogy kit fogad házába, előkiáltotta a kocsiát, s meghagyta neki, hogy a két gözülő lovat vezesse az istállóba s lássa el minden szükségessel.

Az idegen pedig szíves „jó estét” kívánva odalépett Hárs András elé. Elte java korában levő férfi volt. A bundája gallérján hóvá fagyott a zuzmara s bajuszáról hatalmas jégsapok lógtak alá. A molnár nem emlékezett, hogy ez alakot valaha látta volna.

A két férfi belépett a szobába. Az idegen csak most állt elő a kérésével. Ő tályogi mészáros, ki a ceglédi vásárra megy, hol egy farka tinót akar vásárolni. Azonkívül nagyobb összeget visz a ceglédi takaréktárba. Mivel sok pénzzel utazik, nem akar kocsmába szállni a csavargók miatt, tovább menni pedig bajos volna a két fáradt lóval éjnek idején. Azután meg úgy hallotta, hogy farkasok is vannak a vidéken. Ha tehát Hárs uram szállást adna neki az éjre, jól megfizetne érte. Kora reggel majd tovább megy.

Hárs András igenlőleg bólintott fejé-

vel, azután meghagyta leányának, hogy gondoskodjék jó vacsoráról. Ő maga pedig a pincébe ment borért.

Az izletes vacsora hamar elkészült. Az idegennek szemmel láthatólag izlett a szép leány főzte, a nehéz ő bortól pedig, mit a molnár poharába töltögetett, közlékeny lett.

Elmondta, hogy negyven ezer forintot visz magával, összes készpénzét, miből harmincznyolcezeret a ceglédi takaréktárba akar tenni, kétezer forintot pedig tinókat vásárol. A pénz ott van egy bőrtáskában a bundájába bevarrva. Fiát is magával akarta hozni, de azt két nappal ezelőtt ágyba döntötte a betegség s így ő egyedül kénytelen megenni a hosszú utat.

Vacsora után a két férfi még fön maradt, bor mellett elbeszélgetve, míg Eszter, ki megszokta engedelmességét az apja tekintetének, szobácskájába ment és lefeküdt.

A leány sokáig nem tudott elaludni. Valami ijeszítő sejtélem, a veszélynek valami homályos előérzete ébren tartotta. Mindenféle zavart gondolatai jöttek. A szomszéd szobából időközönként áthalasztott a poharkocintás, s a két férfi hangos nevetése. És a leány elgondolta, hogy hátha ez az idegen áruhába öltözött haramia, ki éjnek idején, majd ha a házbellek aluszna, kinyitja az ajtókat és beereszti társait, hogy elrabolják az apja kincseit.

Fázott a meleg ágyban s fejére huzta a takarót. Végre hosszas vergődés után elaludt. Bolondos álom gyötörte. Eleinte szépen indult. Úgy rémlett neki, mintha bucsu volna Vátyon s ő ott táncolna a

Löwi I. 1 ft. Auber I. ft. Spitzer Gy. 1 ft. Grünbaum A. 1 ft. Bán J. I. 1 ft. Prezlmayr A. 1 ft. Popper 1 ft. Rosenfeld S. 1 ft. Grünwald S. 1 ft. Berger A. 1 ft. Rosenthal I. 1 ft. Dr. Rüll J. 1 ft. Herr M. 1 ft. Weis V. 1 ft. Rosenthal 1 ft. Anonimus J. 1 ft. Roheim 1 ft. Schlesinger J. 50 kr. Kramer A. 50 kr. Tauszig D. 1 ft. Blau R. 1 ft. S. Rosenthal 1 ft. Rosenthal L. 1 ft. Neumann Gy. 1 ft. Armuth J. 1 ft. Kohn L. 50 kr. Landes J. 50 kr. König F. 50 kr. Bachrach 65 kr. N. N. 1 ft. N. N. 50 kr. Reinitz J. 1 ft. M. S. Frank 1 ft. Klein A. 1 ft. Armuth M. 1 ft. Armuth F. 1 ft. Abonyi M. 1 ft. Fischer E. 50 kr. Összesen 63 ft 16 kr.

Kemény Bernát és fia ivén Kaposvár: Kemény B. és fia 5 ft. Geister N. J. 2 ft. Székely A. 1 ft. Kertész G. és B. 1 ft. Schlesinger H. 50 kr. Kron J. 50 kr. Holzer M. 50 kr. Hirsch B. 1 ft. Kohn M. 1 ft. Goitein M. 50 kr. N. N. 50 kr. Schön J. 30 kr. Löw M. és testv. 5 ft. ifj. Goldstein F. 50 kr. Összesen 19 ft 30 kr.

Gyónki casino: 2 ft.
Szigetvári segélyező-egylet: 5 ft.
Csurgyó takarékpénztár: 10 ft.
Nagy-Atádi takarékpénztár: 20 ft.
Nagyatádi önszegélyező egylet: 5 ft.
Kaposvári segélyszövetkezet: 10 ft.

Dombóvárjárás takarékpénztár ivén Tamási: Abelesz A. 50 kr. Dr. Gaal B. 1 ft. Hesz P. 1 ft. Varga B. Megyes 1 ft. Löwensohn G. Miklósvár 1 ft. N. N. Tamási 1 ft. Takarékpénztár 10 ft. Hirsch I. Miklósvár 1 ft. Jakab I. Tamási 50 kr. Horváth J. 20 kr. Lakner L. 2 ft. Heumann I. 50 kr. Dr. Kiss E. 1 ft. Parragh B. 1 ft. Összesen 21 ft 70 kr.

Dunaföldvári népbank: 2 ft.
Simontornyai takarékpénztár: 5 ft.
Paksi takarékpénztár ivén: Takarékpénztár 20 ft. Florian J. 1 ft.

Összesen 21 ft — kr.
Bátaszék-kerületi takarékpénztár ivén: Kerületi takarékpénztár 10 ft. Az intézet választmánya és tisztviselői 6 ft 50 kr. Összesen 16 ft 50 kr.

nagy kocsmában a falu legdélebbi legényével, a bíró fiával, Kondor Jóskaival. A legény a tánc hevében odahajol hozzá s mélyen a szemébe nézve, sutogva kérdezi:

— Szeretsz-e, Eszter?

Ő éppen felelni akar, mikor egyszerre zavart kiáltások ütik meg fülét. Odanéz, a honnan a zaj kiindul, s megreppenve látja, hogy édesapja dulakodik egy emberrel, kit azelőtt sohasem látott. Szeretne odakiáltani a körülállókknak, hogy vessék magukat közébe, válasszák el a dulakodókat, de az ijedség annyira erőt vesz rajta, hogy nem tud szólni. Azok pedig mozdulatlanul állnak és nézik dulakodást. Végre az idegen kerül fölül s egy hatalmas baltacsapással kettévágja Hárs András koponyáját.

Az álmából fölriadt leány fölül az ágyban és hallgatózik. Mély, hangtalan csend. A szomszéd szobából sem hallatszik már a legkisebb nesz. Apja és az idegen bizonyosan aluszna már. Eszter megint lefekszik.

Aztán úgy rémlett neki, mintha a fal mellett ott, hol a malomkerék benyul a Berenicába, tompa, egyenletes ütések hallana. Mintha valaki csakánnyal asna a csontját fagyott földben. Hosszan eltűnődött, hogy micsoda zaj lehet ez, melyet ő azelőtt sohasem hallott?

Tűnődése közben újra elaludt. Mély, álomnélküli alvás borult rá. Sokáig aludt így, míg végre ajtónyitás ébresztette föl. Az ajtóban apja állt bundában, utra készen, kezében égő gyertyával. Sápadt volt, mint a fal s rekedt hangon szólt leányához:

— Alszol, Eszter?

Bonyhádi takarékpénztár: 10 frt.
Vörösmarthi köles-szegélyi egyesület: 2 frt.
Harkányi népbank: 5 frt.
Dárdai takarékpénztár ivén: Antal P. 5 frt. Wanisch S. 1 frt. Jobszt B. 1 frt. Dr. Kiss E. 1 frt. Cserny Gy. 1 frt. Geidemann O. 3 frt. Stanzikovszky F. 3 frt. Kinneth A. 1 frt. Neumann G. 1 frt. Dreher A. 1 frt. Dermar P. 5 frt. Nagy Gy. 1 frt. Bihari B. 1 frt. Radics A. 1 frt. Spiller és Nicolsburger 1 frt. Takarékpénztár 25 frt. Dr. Jellasi K. 10 frt.

Összesen: 62 frt — kr.
Tolnamegyei takaré- és hitelbank Szegzárd: 20 frt.
Tolnavármegye című lap egy munkalársa: 2 frt.
Tabi ipartestület: 5 frt.
Bun Guszláv ivén Paks: Bun G. 5 frt Bun L. 1 frt

Összesen: 6 frt — kr.
Kéthelyi ipartestület ivén: Ipartestület 5 frt. Tikos Gy. 40 kr. Minár Gy. 40 kr. Horváth K. 20 kr. Violányi L. 50 kr. Körpöly K. 20 kr. ifj. Szalay K. 20 kr. Pauc K. S. 40 kr. Egri Gy. 20 kr. Benedek N. 20 kr. Horváth L. 10 kr. Kelevics A. 10 kr. Krausz S. 40 kr. Fürst S. 20 kr. Musmer S. 10 kr. Guth S. 30 kr. Huszár L. 20 kr. Tüske J. 10 kr. Ugi J. 10 kr. Tömördi M. 10 kr. Selyei J. 20 kr. Bauer L. 20 kr. Hajmás J. 20 kr. Kelevics J. 20 kr. Szita N. 10 kr.

Összesen 10 frt 30 kr.
 (Folytatjuk.)

Hirek.

— **A pécsi nemzeti casino báljára,** mely február hó 4-én tartatik meg, már kibocsátották a meghívók. A bál rendkívül nyelve lesz. A rendező bizottságnak, mely Nagy Jenő igazgató elnöke alatt alakult meg, tagjai: dr. Áronffy Rokus, Abay Leo, Feiler Mihály, Forray Valer, Jeszenszky Lajos, Koszits Kamill, Klein István, dr. Lammer Károly, dr. Lieber György, dr. Lütke Lajos, Munzhart Géza, dr. Nick Alajos Nendwich Andor, dr. Porgés Miksa, dr. Rónaky

Kálmán, dr. Reeh György, dr. Reeh Dezső, Renneberg Rudolf, Szinkovits Károly, dr. Sonnwend Frigyes, Stenge Ferenc, dr. Tolnay Géza, dr. Zöld Sándor, Zsolnay Miklós.

— **A Pécsi Dalárda** f. hó 25-ikén, a „Hattyu” termében társal összekötött alapszabályzerű dalestélyt rendez, Műsor: 1. Magyar népdalok, férfikar (Gaal Ferenc. 2. Oly távol, férfikar Engelsberg. 3. 3 eredeti népdal, férfikar Lányi E. 4. Ki a gondolat, férfikar Rieger Gy. Ezen estélyen csak egyesületi tagok és meghívott vendégek vehetnek részt, miért is fölkeretnek az egyesületi tagok, hogy a tagsági-díj fizetése alkalmával kapott „belépti-jegy”-üket magukkal hozni szíveskedjenek, hogy kívánatra az ellenőrzéssel megbízottaknak előmutathassák. Az estélyen Farkas Sándor zene-kara játszik. Kezdeté este 8 órakor.

— **Katonakötelesek figyelmebe.** A honvédelmi minister 760 6/XIV-1892-sz. alatt a következő körrendeletet bocsátotta ki: Pécs szab. kir. város közönségének. A bevonulásnak a kolera járványra való tekintettel szükségessé vált részleges felfüggesztése fargyában 1892-ik évi október 2-áról 53561. szám alatt kiadott körrendelet 1-ő pontját a német birodalomban tartózkodó közhadseregbeliekre vonatkozólag a közös hadügyminister ural egyetértőleg ezennel megszüntetem és ezen megszüntető intézkedésemet egyttal a német birodalomban tartózkodó honvédekre is kiterjesztem. Egyttal elrendeltem, hogy mindazon közhadseregbeli egyévi önkéntesek tényleges szolgálata, kiknek 1892. évi október hó 1-én a tényleges szolgálata he kellett volna vonulniok, de a kik a behívás felfüggesztése miatt ez ideig be nem vonultak, a legközelebbi tényleges szolgálati időszak kezdetéig halasztassák el. — A közös hadseregbeli újoncok a szervezeti szabályoknak megfelelő határnapokra a még katonailag kiképzendő póttartalékok pedig a legközelebbi kiképzési időszakra fognak behivatni. Jelen rendelet azonnal közhírré teendő. Budapest, 1893. évi január hó 5-én. A

minister helyett Gromon államtitkár s. k. Másolat helyétül Lechner rendőrfőkapitány.

— **Statistikai adatok** a pécsi magy. kir. posta és távirat igazgatóságának 1892. évi ügyforgalmáról: Maradvány az 1891. évről 4 drb. lktatva lett: 31,790 drb igazgatósági és 621 számosztályi. Összesen tehát 32415 ügydarab. Elintéztetett 32415. Maradvány 1893-ik évre = 0. Elküldetett: 1) az igazgatóság részéről 32,150 drb egyszerű levél 5,474 ajánlottlevél 540 távirat és 1,224 kocsipostai csomag. 2) a számosztály részéről 3,913 egyszerű levél 2,544 ajánlottlevél 33 kocsipostai csomag. Összesen tehát 45,878 drb. Kézzpénz forgalom volt: december hónapban 11,113,756 frt 22 kr. az egész évi forgalom pedig 120,745,708,19.

— **Az egyház és az állam között való viszony kérdése hazánkban.** Ely cimen érdekes és alapos készütségről tanuskodó munka jelent meg Dr. Rézbanaya y József theologiai tanártól. A munkát, melyből több ízben közöltünk mutatványt, kiválólag érdekessé és s aktualissá teszi a mostani zavart egyházpolitikai helyzet. A ki világon akar látni e chaosban, az jól teszi, ha elolvassa Rézbanaya könyvét, annál is inkább, mert a tudományos készütségű fiatal pap lehetőleg minden oldalról megvilágítja a kényes kérdést. Böven ismerteti az egyház és állam közötti viszonyt theologiai, bölcséleti, történeti és politikai szempontból, mindenütt higgadt tárgyilagossággal, bölcs mérséklettel, szem előtt tartva a szentírás elvét: „Add meg Istennek, a mi az Istené, a császárnak, a mi a császáré.” A mű eleje az egyház és állam közötti viszony elméletét ismerteti kimerítően és nagy tudományos apparatussal, majd e viszony történetét mondja el hazánkban, idézésével a rá vonatkozó törvényeknek és okmányoknak, végül a kérdés jelenlegi állását tárgyalja. A mű beosztása és módszere világon áttekinthető, iralya világos, könnyen érthető és mégis emelkedett. A könyvet a budapesti Pallas nyomda állította ki sinall. Mindenkinek ajánlható, ki e fontos kérdést alapo-

A lány szóltan l apjára bámult.
 — Csak azt akartam mondani, hogy ne félj. Nem történt semmi. Én elmegyek a vendégünkkel Czegledre Elkiserem, hogy baja ne essék. Három nap mulva visszajövök. Addig viselj gondot mindenre, magadra legjobban. Isten veled!

Az ajtó megint bezárult s a leány magára maradt. Nehány perc mulva halotta a tovasiető szán csörtetését. A nagy fal óra ütni kezdett. Hajnali három óra volt. Eszter újra elaludt.

Kinn pedig sietve rohant tova a két pihent paripa. De a számban csak egy ember állt: Hárs András uram. Metsző hideg szél fúj az elhagyott uton. Egy nyúl riadt föl az árokból s épen a lovak előtt futott el, hogy ijedtköben horkolva ugrottak felre. Hárs András mélyen behuzta fejét a bunda gallérijába s erős kezekkel tartotta a gyeplőt.

Az ilvai malomban már világosság volt. A molnár megint kijött a tornác elé, hogy lassu, ki utazik e rettenetes hidegben. Egy pillanatig úgy vélte, hogy a szürkület s a hó összeolvadó fényénél Hárs Andrást ismeri föl, de nem mert volna rá megesküdni. Fejét rázza ment vissza a malomba.

Hárs András pedig belevágott a lovak közé és örült sebességgel hajtott tovább. Hogy hova ment akkor reggel, azt nem tudta meg soha senki.

Eszter három napig aggódva várta apját. Harmadnap későn éjjel végre megjött, gyalog és beteg. A nagy hidegben veszedelmesen átfázott s — nem lehetett tudni, miért — lelkei egészen meg volt törve. Hónapokig nyomta az ágyat. Beteg-

ségében leánya ápolta. Az öreg borzasztó dolgokat beszélhetett lázában, mert a leány napról-napra halványabb lett. Arcáról eltűnt a rózsás pír s a legények szomoruan siratták a szép virág hervadását. A szép Eszter összererezett a legkisebb zajra, a hangos szóra, a szellő érintésére, s kerülte az emberek társaságát, nagy bánatára a vátly legényeknek.

Végre májusban fölkelhetett Hárs András. Az öreg molnár csodálatos változáson ment keresztül. Kirdta a házbelleknek a parancsot, hogy a hány szegény csak jön ajtóhához, egyetlen egyet se bocsássanak el bő adomány nélkül. Ő maga gazdagon megajándékozta a falu szegényeit.

Az emberek suttogni keztek. Némelyek azt mondták, hogy a zsugori ember őszintén megtért s most bőkezűségével akarja jóvátenni előbbi fővénységét. Mások — köztük az ilvai molnár — azt beszéltek, hogy Hárs András lelkiismeretét valami nagy bűn terheli, s azért engesztelt adományaival az Istent. Az ilvai molnár még hozzátette, hogy ő sejt valamit, de mivel nem tudja bizonyosan, hát inkább hallgat.

Tudták róla, hogy Hárs Andrásnak halálos ellensége, s ép ezért nem hittek neki. Egy szép májusi nap délelőttjén Hárs András uram elment a vátlyi plebánoshoz. Ez volt az első útja, mióta nagy betegségéből fölépült.

Derült, vidám tavaszi nap volt. A rét virágai javában nyíltak, a Berenicában gágogva fürödtek a ludak, fonn a magasban hangosan énekelt a pacsirta.

Hárs András hamar beért a faluba. A plebános csodálkozva látta belépni szobájába a vátlyi molnárt.

Hogy mit beszelt Hárs András a plebánossal, azt a falu népe csak az egyházi révén tudta meg, ki az ajtónál hallgatózott.

Köllő Gábor uram még aznap este a kocsmában beszélte asztaltársainak, hogy Hárs András azt ajánlotta a főtisztelőknak, hogy ő saját költségén három szép harangot öntet a vátlyi templom számára. Azt az egyetlen, rozoga harangot, mely most a toronyban lóg, ajándékozta oda a falu az ilvaiaknak, azoknak ilyen sincs. Majd megörülnek neki. A plebános örömmel elfogadta az ajánlatot s Hárs Andrást megdicsérete istenfől szándékaért.

Annai bizonyos, hogy Hárs András néhány nappal később bekocsizott a városba, s a harangöntőnél három szép harangot rendelt. Két nagyot és egy kicsinyt. A mester tizezer forintot kért, de megígérte, hogy remekbe önti a harangokat. Hárs András szó nélkül kiolvasta az asztalra a tíz darab ezrest s haza utazott.

Nehány hét mulva elkészültek a harangok. Pompás három darab volt, s mikor nyolcokörös szekéren bevontatták Vátlyra, hej, de nagy ünnep volt az a faluban!

A nagy harangon domborműben ki volt öntve a Boldogasszony képe, a mint lábával rálép a kigyó fejére. Alatta liliumok közt e fölirat: Ave Maria. A harang szélén gyönyörű tölgyvelkösorú futott körül. Belül pedig szépen vésett betűkkel ez volt olvasható: Isten dicsőségére adományozta Hárs András. — Ez volt a Mária-harang.

A középső harangon keresztelő Szent-János képe volt látható, a mint az Üdvözítőt vízzel leönti a folyóban. — Ez volt a Szent-János-harang.

san meg akarja ismerni. Kapható szerzőnél és az összes helybeli könyvkereskedésben. Ára 1 frt.

— **Halálozások.** Ürményi Hamar Dávid meghalt f. hó 18-án, életének 78-ik évében. — Resch Gyula meghalt f. hó 19-én, életének 5-ik évében. Béke hamvait!

Elutasított kérelem. A »Höfler Testvérek« cég kérvényt intézett a városhoz, hogy vasháromi telepük összeköttetésbe hozassék a vízvezetékkel és hogy az odaig vezető út kivilágíttassék. — A gazdasági választmány a kérelmet elutasítandónak mondotta ki és egyuttal figyelmezteti tanácsot, hogy a Höfler-cég által már régen megígért ut-szelésítés még most sincs végrehajva, mi tehát szorgalmazandó.

— **A difteritisz.** A ronesoló toroklob e héten kissé szelidebb jelleget öltött, a mennyiben a halálozások száma nem volt már oly magas, mint az elmúlt hetekben. Vasárnaptól péntek délig megbetegedett 20 gyermek. Ezekből meghalt 9.

— **A custozai csata-kép.** Érdekes kiállítás nyílik meg a napokban városunkban és pedig a tornacsarnokban. A kiállítás tárgya egy óriási plasztikus kép, mely a custozai csatateret és az ezen csatában részt vett hadcsapatokat kicsinyítve ugyan (1 : 450 mérethben) de természetesen hűségben, a tájat domborműben, a csapatokat öntvényekben tünteti föl. A csatákép nagysága 84 □ m. az alakok száma 100,000. Ily plasztikus képek láthatók voltak eddig Németországban, a legutóbbi francia-német háború alkalmából, de sokkal kisebb mérethben. A custozai csatákép nagyságra nézve eddig páratlanul áll a világon. A kiállítás célja a custozai dicsőséges csata emlékének fölrisszítésével, mely győzelem a »custozai hős« Albrecht főherceg homlokára font hervadhatatlan babérokoszorút, a hazafias érzelmek fölkelésére és ápolására. E nagyszerű mű ki volt már állítva Bécsben, Bécsújhelyen (tanulmányi célból a katonai intézetben.) Salzbürgben, Innsbruckban, Klagenfurtban, Leibachban, Pólában és legutóbb Zágráb-

ban. Magyarországon először Pécssett lesz kiállítva és csak azután Bpsten. A kiállítás vezetésével dr Horowitz Emil van megbízva, ki azt tervezte, készítette pedig Mathes generális, a hadi iskola parancsnoka. A kiállítás tiszta jövedelme a Valeria-alapra fordítatik. Mint érdekes adatot megemlíjük, hogy az 1866. június 24-ikén vívott custozai csatában osztrák részről 27 ezred vett részt, köztük 21. gy.-ezred, melyek közül 17 volt magyar- és 6 lovas-ezred, melyek közül 5 volt magyar, ezek közül is 4 huszárezred. A kiállítás ünnepeles megnyitása f. hó 24-ikére terveztetik, miről annak idején hírlapilag fog a közönség értesíttetni. A kiállítás nyitva lesz körülbelül február 20-ikáig és remélhetőleg igen látogatott lesz, mert a belépti díjak (20 és 10 kr.) igen alacsonyak.

— **A városi erdők kezelése** ajánlatot tett az állam. E szerint a technikai kezelést a város alkalmazottjaival és a város költségére az állam teljesítendő, a gazdasági értékesítést az erdő jövedelmeinek azonban továbbra is a városra maradna. A gazdasági választmány a legnagyobb ellenszenvet mutatta az így tervezett állami kezelés ellen, amit részünkről is csak helyeselhetünk, mert ily gyámkodásnak nem vehetik alá magukat önrzetes polgárok. Az államnak joga van megkövetelni, hogy erdőkezelésünk mintaszerű legyen. Ezt követjük mi is. Az erdőmesteri hivatal emelkedik hivatalosa magaslatára, tegye meg a szükséges előterjesztéseket, kérje a megfelelő eszközöket, melyeket meg kell kapnia, mert az erdőügy helyes megoldása a városra nézve életkérdés.

— **Adó a mult felében.** A kir. pénzügyigazgató félelvi jelentése után adjuk az adó állását városunkban 1892. jul. 1-étől 1893. január 1-éig. 1892. június végén a hátralék egyenes adók címén volt 79,008 63¹/₂ kr. Az 1892. év II. felében előíratott 198,698 frt 70 kr. Ebből elemi csapások, felebezés és behajthatatlanság címén leíratott 33593 frt 54 kr. Ezek levonása után maradt 244,113 frt 79¹/₂ kr. Erre befizettetett a mult év második felében

189,817 frt 41 kr. s így az év végén maradt 54,296 frt 38¹/₂ kr. hátralék. A kir. adóhivatalnál közvetlenül 11 adózó fizetett: az ezek terhére előírt tartozás volt 16,847 frt 56 kr. A városi pénztárnál fizetett 7640. Tartozásuk volt 227,266 frt 23¹/₂ kr. Zálogolás 2482 esetben vált szükségessé. Árverés nem volt, valamint kinestári tartozás miatt ingatlant sem árvereztek. — Adóketés ellen 676 felebezés érkezett be, melyek mind letárgyalattak. 1892 II. felében befolyt egyenes adókból 189,817 frt., a mult év hasonló időszakában 200,078 frt. A mult félelvi eredmény tehát 10,261 frttal kis ebb. A lefolyt félelven a hátralék volt 54,296 frt, 1891 II. felében 62,570 frt. A hátralék tehát fogyott 8,274 frttal. A lefolyt félelvi kezdetén a hátralék volt 79,009 frt, s így az év végével kitüntetett hátralék az első félelvi végével mutatkozott hátralékhoz képest fogyott 24,713 frttal.

Felölés szerkesztő és kiadó tulajdonos:

FEILER MIHÁLY.

Nyom. Feiler Mihálynál (Iyceumi nyomda) Pécssett.

A
meghülés által keletkezett betegségek legnagyobb része nagyon könnyen volna megelőzhető alkalmas házi-szerek azonnali alkalmazása által. A Horgony-Pain-Expeller ily esetekben a

legjobb bedörzsölés.

Hasonló jó eredménnyel használható csúsz, köszvény és tagszakgatás, valamint fejfájás, hátfájalmak, csipő-fájalmak stb. ellen és majdnem minden háztartásban készletben van. Ezen szer 40 kros, 70 kros és 1 frt 20 kros üvegekben majdnem minden gyógyszer-tárban kapható. Minthogy értéktelen utánzatok is léteznek, kifejezetten:

a Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
kérendő.

A legkisebb harangon végre Szent-András képe volt kifaragva. Evvel harangoznak Vátyon a haldoklóra, s ha megkondul, azt kérdik egymástól az emberek: Kire szól a Szent-András harangja?

A vátyi plebánián nagy volt a sürgés-forgás. Deputáció járt a faluból a püspöknél, s ez kegyelmesen megígérte, hogy eljön Vátyra fölszentelni az új harangokat. Kivüle és kíséretén kivül még magas vendégeket vártak: az alispánt, az ilvai grófot, a megye tisztikarát, a környékbeli plebánosokat. Az ünnepi ebédre hivatalos volt Hárs András uram is leányával a szép, a halvány Eszterrel.

Végre eljött a várva-várt nap. Az egész falu ünnepi díszet öltött. A torony lombfűzérrel és zászlókkal volt díszítve, a templom előtti téren, megkoszorúzott állványon álltak a harangok.

A püspököt a templom előtt várta a falu népe. Mikor kocsjára megérkezett, fehérbe öltözött leánykák virágokat szórtak útjára. Azután elkezdődött a szertartás. A püspök fényes segédlettel fölszentelte a harangokat s utána misét mondott a templomban. Úgy volt a terv, hogy a harangokat nyomban a fölszentelés után föluzzák a toronyba s mikor a püspök délután eltávozik a faluból, először harangoznak velük.

Hárs András uram is jelen volt a szertartáson s a plebános bemutatva a püspöknek, ki szívélyesen kezét szorított vele s megdicsérte a templomnak ajándékozott szép harangokért. Az ebédén azonban nem vett részt a molnár. Rosszülétet hozva föl okul a plebános előtt, hazament leányával. Valami megmagyarázhatatlan rittegés fogta el. Nagyon félt attól a perctől, melyben a harangok először meg fognak kondulni.

Az ünnepi ebéd délután négy órákor végződött. A püspök barátságosan elbucszott a jelenlevőktől, s kocsjába ült. Ebben a percben megkondult a toronyban a három új harang. Az erős, tiszta hang csodás melódiába olvadva átbűgött a levegőn s visszaverődött a távoli hegyeken. A mester valóban emekelt: ily szép harangszót még sohasem hallottak a vátyiak. Könyes szemekkel, dobogó szívvel hallgatták az édes hangokat.

Hárs András pedig ezalatt valami csodás rettegéstől győttörteve üldögélt szobájában. Mikor megkondultak a harangok, ijedten fölugrott. Tisztán hallotta, a mint a nagy harang erős, érces hangon a nevét kiáltotta:

— Hárs András! Hárs András! Hárs András!

Azután megkondult a középső harang. Az meg folyton ezt mondta:

— Meggyilkolt! Meggyilkolt! Meggyilkolt!

Legvégül megszólalt a Szent András harangja. Vékony, velőig ható hangon kiáltotta egyre:

— Kerék alatt! Kerék alatt! Kerék alatt!

Most már szót mind a három harang. Hárs András tisztán hallotta, a mint fölváltva kiáltották:

— Hárs András! Meggyilkolt! Kerék alatt! Hárs András!

Sápadtan belépett leánya szobájába. Eszter az ablaknál ült és imakönyvből imádkozott. Rémülve nézett apja halott-halvány arcába.

— Leányom, édes leányom! Nem hallasz semmit? — nyöszörgött Hárs András.

— A harangokat hallom, édes apám. Gyönyörűen szólnak.

— Nem hallod, mit mondanak?

A leány némán 'apjára bámult, majd tagadólág rázta fejét

Hárs András pedig visszatámolygott szobájába s magára zárta az ajtót. Az a harangszó folyton üldözte. Megkísérlé tartani a füleit Hasztalan volt! Így is egyre hallotta:

— Hárs András! Meggyilkolt! Kerék alatt!

Kiment az udvarba s belebámolt a Berenica vizébe. Ha! Ott, ott a malomkerék mellett, hol elásta a meggyilkolt idegen holttészt, egy emberi arcot lát. Az idegen megszáros áll ott. Vigyorogva int feleje s kezzeit kinyújtja utána. A harangok meg egyre zúgják:

— Hárs András! Meggyilkolt! Kerék alatt! Hárs András!

A Berenica vizének halk csobbanását elnyelte a zúgó harangszó.

Másnap reggel kifogták a Berenicából Hárs András holttészt. Közvetlen mellette egy enyészetnek indult hullát találtak, melyet a víz mosott ki a partból.

A szép Eszter nagy beteg lett s néhány hét múlva meghalt. Ott fekszik apja mellett a vátyi temetőben. De mig Hárs András sirjára nincs, ki virágot ültessen, addig Eszter sirját időközönként megkoszorúzzák a vátyi legények.

Ezt a történetet mondta el nekem az a szép leány a vátyi kis ház ablakában, a szöke Berenica partján. Mig beszélt, szavaiba belevegyült a madárdal, a szellő-sírás, a Berenica habjainak csobogása, a harangok zúgása.

S én elgondolkodtam azon, vajon Hárs András még most is hallja-e ott kinn a temetőben, hogy mit mondanak a vátyi harangok? . . .

Zoltán Vilmos.

A „Pécs-Baranyai Központi Takarékpénztár“

1893. évi február hó 5-én d. e. 10 órakor saját helyiségében tartja

XX. ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉT,

a melyre a t. c. részvényesek, hivatkozással az alapszabályok 90. és 91. §§-ra*, tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai:

- 1) Közgyűlési elnök választása;
- 2) a számadások megvizsgálása, a mérleg megállapítása és a nyeresmény felosztása;
- 3) az igazgatóság és felügyelő bizottság f. évi díjainak megállapítása;
- 4) a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes kijelölése.

Kelt Pécsen, 1893. évi január hó 18-án tartott igazgatósági ülésből.

Az igazgatóság.

* Melynek értelmében a három hóval előbb ártirt részvények a közgyűlést legalább 24 órával megelőzőleg az intézet pénztáránál letéteményeződk

Vagyon.	Mérleg-számla.	Teher.	
Pénztári készlet	10,142.39	Részvényalaptőke	frt 200,000.—
Leszámított váltók	613,721.55	30% befizetéssel	60,000.—
Előlegek, kézi zálogra	8,965.—	Tartaléktőke	19,801.88
Kölcsönök ingatlanokra	59,645.97		
Értékpapírok	115,980.35	Különleges tartalékok:	
Értékpapírok utáni kamat, dec. 31-ig	605.—	Értékpapírok után	6,410.22
Törzsház	180,894.85	Ércbetétek	753.92
Felszerelvények 10% leírás után	860.60	Nyugdíjalap	8,225.35
Letétemények	115,118.—	Tiszti biztosítékok	3,600.—
Perköltség előleg	500.—	Különféle biztosítékok	111,518.—
Folyó számlák	82,526.44	Takarékbetétek	965,298.58
Bank giró számla	677.40	Fel nem vett osztalék	100.—
Ingtatlan kölcsön kamat hátralék	931.83	Átmeneti kamatok	3,448.98
Törzsház beruházási számlán	700.—	Előre felvett házbér	898.39
		Nyeresmény egyenlegül	11,214.06
	1,191,269.38		1,191,269.38

Tartozik.	Nyeresmény- és veszteség-számla.	Követel.	
	Kamatokért:	Kamatokért:	
Takarékbetétek után	frt 39,051.98	Váltóleszámitolások után	frt 37,189.99
Tartalékalap után	frt 1,120.86	Előlegezések után	frt 503.51
Nyugdíjalap után	frt 465.60	Kölcsönök után	frt 4,438.60
Viszleszámitolás után	frt 465.03	Folyó számlák után	frt 6,711.25
Tiszti- és szolgafizetésekért	4,760.—	Különfélék után	frt 277.—
Lakbérért	400.—	Értékpapírok után	frt 4,065.83
Irodai és perköltségekért	1,029.98	Nyeresmény-áthozat 1891. évről	466.31
Felügyelő-bizottság tiszteletdíja	200.—	Értékpapíroknál elért nyeresmény	2,560.—
Napibiztosok tiszteletdíja	598.—	Törzsház utáni jövedelemért	12,897.57
Betét-kamat utáni adóért	3,905.20		
Törzsház utáni adóért	3,800.27		
Törzsház utáni költségért	1,355.85		
Jövedelmi adóért	500.01		
	Leírásokért:		
Váltóknál	frt 50.—		
Felszerelvényeknél 10%	frt 95.63		
Törzsház beruházásnál	frt 97.59		
Egyenleg tiszta nyeresményül	11,214.06		
	69,110.06		69,110.06

Pécsen, 1892. évi december hó 31-én.

Ludwig Károly pénztárnok. **Blauhorn Antal** ig. elnök. **Koháríts N. János** könyvelő.

Jelen mérleg, nyeresmény- és veszteség-számlákat a szabályszerűen vezetett könyvekkel tételről tételre összehasonlítván, azokat tökéletesen helyesnek találtuk.

Pécsen, 1893. január hó 19-én.

A felügyelő bizottság:

Aidinger János. Dulánszky Adolf. Ivánkovits István. Zavaros Péter.

Pécsi kir. táblai értesítő.

Elintézett polgári ügyek.

Az elintézés
neme:

Az elintézés
neme:

4633. Marton A. — Balogh J. ingatl.
4662. Kari A. — Békási A. szerz. érvényt.
4667. Gadó A. — Kramaries I. visszahely.
4751. Gergő T. — Gergő A. örökös.
5142. Gere K. — Herezfeld S. közös. megszünt.
6218. Gebhardt I. — Kárász Gy. 59 frt 94 kr.
6233. Farkas S. — Völgyi J. 300 frt.
6452. Marshhalkó Z.-né — Szabó L. ingók. kiad.
6504. Varga J. — Engelmann L. visszah.
6569. özv. Kurucz Gy. — Kurucz S. s. t. u. az.
6621. Markovics J. — Habis J. s. t. u. az.
6416. Kir. Kinestár — Szabó J. s. t. bekek.
6449. Bohur F. — Bohur M. 209 frt.
6473. Sándor F. — Fodor M. 76 frt.
6478. Körmeny J. — özv. Torkos I. 120 frt.
6481. Bauer M. s. t. — Porógye J. s. t. 85 frt 09 kr.
6506. Dávid P. s. t. — Szabó J. bekek.
6507. Rácz P. — Vida J. és M. u. az.
6508. U. az. — u. az. u. az.
6509. Hanók J. s. t. ingatl. megoszt.
6510. Kovász Sz. M. s. t. — Kovács Sz. J. bekek.
6512. Neutzer L. — Vinyázó J. u. az.
6528. Gróf Apponyi S. tulajdonjog előjegyz. igazol. ir.
6540. Gerzsei J. s. t. — Vörös J. bekek.
6204. Nagy J. — Nagy J.-né örökös.
6140. Kovacsóvcics J. — Obernik K. s. t. tkvi.
6141. Grünwald S. — Kurjastics V. végreh.
6171. Szigetvári r. k. templom — özv. Derkács J. s. t. tkvi.
6190. Pharon L. — Kozlik J. végreh.
6205. Jónás S. — Balka J. végreh.
6209. Elek L. — Molnár J. u. az.
6210. Breitner és Ábrahám özég — Mitzay J. u. az.
6211. Fingernagel Ané — Bertiz P. s. t. u. az.
6234. Nagy I. s. t. — özv. Schwarcz L. s. t. u. az.
6254. Tólos Gy. — Ács R. u. az.
6256. Dárdai takarékpénztár — Varga J. u. az.
6278. Szakál F. — Novák P. u. az.
6292. Taksonyi P. — Buzás J. s. t. u. az.
6293. Reich S. — Schwarcz S. Gy. u. az.
3079. Berecz J. — Merenyé és Bakának közös. 802/25 kr.
3478. Allam. ig. — herczeg Eszterházi M. zárg. kisaj.
5041. Kis J. — Kis A. 565 frt.
5043. Herssel I. — Bucsvanin I. 398 frt.
5083. Golencza M. — Kolonics F. tul. közös. megszünt
5100. Szabó J. — Vinczen I. 185 frt.
5241. Prager F. — Nadola S. 20 frt 25 kr.
5263. Winter B. — Horváth Kokán I. 358 frt 80 kr.
5270. Krausz M. — Kopfstein J. 188 frt.
5319. Takács Gy. — Stern R. szerz. telj.
5329. Khon I. — Schwarcz B. 100 frt.
6169. Deutsch B. — Rosenberg H. 249 frt 05 kr.
4669. Weisz Zs. — Rák I. 1387 frt 15 kr.
4754. Balázs L. s. t. — Balázs A. ingatl.
6415. Strausz S. — Horváth I. 652 frt 63 kr.
6612. I. G. Popp — Magassy L. K. 166 frt.
6692. Fagyos L. — Szita Gy. s. t. 85 frt.
6736. Mautner J. — Doba J. 26 frt.
6741. Schönwald I. — Weisz M. 16 frt 50 kr.
6805. Hirschfeld A. — Kerpner M. 74 frt 50 kr.
4655. Brunauer S. — Kohr J. 500 frt.
4930. özv. Herendics G.-né — Sipos J. 265 frt 06 kr.
4964. Leischner P. s. t. — Bauer F. 60 frt 90 kr.
4965. Kreimer J. — Schulez I. 398 frt 33 kr.
4977. Propper M. — Reich M. 175 frt.
5470. Ugyanaz. — u. az.
4998. Weisz S. — Schlesinger J. 33 női kabát kiad.
5067. Weisz A. — Timár J. végreh.
5114. Farkas K. örökösei Korpel A. végreh.
6167. Haberfeld F. — Rohi J. s. t. u. az.
5168. U. az. — u. az. végreh.
5170. Berger M. — Fábian P. u. az.
5172. Klein J. — Obetko K. cég u. az.
5262. Rosenberg M. — Barth és Ledercer cég igény.
5288. Paksi takarékpénztár — Stern M. végreh.
5295. Keszler Gy. s. t. — Lukács J. végreh. megsz.
5311. Weisz J.-né — Wolf H. ingatl.
5339. dr. Tersánszky Gy. — Spitzkopf J. 27 frt 54 kr.
5343. Allrutz H. — Weisz J. s. t. végreh.
5370. Dattler L. — Kaufmann S. D. igény.
5373. ifj. Kanász F. — N.-Kanászai s. c. szöv. igény.
4502. Bartalovics J. — Benzeze M. végreh. érvényt.

f. o. 5284. Tausz J. — Antal J. s. t. u. az.
r. mv. 6554. Kozár J. s. t. — Pál A. s. t. t. jog.
6602. özv. Perfl A. — Perfl M. s. t. gond. a. h.
h. h. 6742. Alól J. — Tomsa J. végreh.
h. h. 6774. néh. Végh J. hagy. u.
mv. 6776. Fúzi P. s. t. — Kubreza J. végreh.
rend. 6808. Blazsevits P. — Blazsevits M. gond. a. hely.
h. h. 5074. Hajek M. — Rosenthal B. fia szerz. telj.
f. o. 5788. Kosztolánovics M. — Kosztolánovits J. 240 frt.
rend. 6472. Takács T. — Perlesz T. és t. 77 frt 40 kr.
h. h. 6782. Wünsche Kap. K. — Somsich J. gr. 219 frt 16 kr.
rend. 4115. Fkalecz Gy. — Fkalecz B. ingatl.
f. o. 4335. Krezies M. — Itójkó A. ingatl.
h. h. 4586. Szmolek M. — Szmolek B. végreh. érvényt
mv. 4918. Benzeze A. — Benzeze F. örököség. r. h. h. r. mv. r. fo.
rend. 5180. Wolf I. s. t. — Reszler Gy. s. t. szerz. érvényt.
r. mv. 6543. Rathgeber P. — özv. Nagy J.-né végreh.
h. h. 4392. Horváth M. — Korcz A. ingatl.
mv. 5016. Fkalecz I. — Kohra I. s. t. örökös.
rend. 5775. Huszies M. — Mautner A. 142 frt.
mv. 5776. Pucics M. — Mautner M. 142 frt.
rend. 5778. Rihász I. — Hoek J. 105 frt.
rend. 5805. Benkő A. — Tencze J. 195 frt.
f. o. 5927. Geisz J. — Torma J. 100 frt.
h. h. 6238. Kocsis J. s. t. — Hajdu S. s. t. 180 frt.
h. h. 6570. Györök S. — Györök J. kötelezettség telj.
h. h. 6605. Fábian K. s. t. — Borissza J. s. t. 199 frt 47 kr.
f. o. 6620. Zsigmond I. — özv. Kern J.-né 122 frt 8 kr.
r. mv. 6711. Bartos J. — Szente G. 60 frt.
h. h.

Elintézett büntető ügyek.

2805. Stebieh F. sikk. mv.
2863. Sovák M. s. t. sikk. r. mv.
2896. Ladies M. emberölés. mv.
2944. Id. és ifj. Lipták J. hat. ell. erőszak. mv.
2945. Meller B. s. t. párvialad. mv.
25 93. Latz J. k. t. s. mv.
h. h. 26 93. Major I. hiv. sikk. mv.
h. h. 39 93. Nagy F. gyilkosság. mv.
f. h. n. ad. 4 93. Varga L. s. t. okirat. ham. rend.
h. h. 31 92. Meszár A. és t. lopás. h. h.
h. h. 32 93. Keszthelyi I. sikk. r. mv.
h. h. 33 93. Malusics F. gyújtogat. mv.
ms. 33 13. Szabó Gy. s. t. — család. mv.
h. h. 33 15. Téglá Gy. emberölés. mv.
h. h. 33 82. Hosszu F. okir. ham. mv.
r. mv. 1/93. Bachmayer J. lopás. mv.
h. h. 33 93. Franciscs J. szánd. emberöl. mv.
f. o. 36 93. Szarka B. u. az. h. h.
h. h. 32 49. Bauer G. csalárd. bukás. r. mv.
mv. 33 63. Sopár J. család. r. mv.
r. mv. 33 73. Pugnándi I. orgazd. r. mv.
mv. 33 78. Péntek J. vagy. rong. mv.
h. h. 33 79. Soós G. halált ok. s. t. s. mv.
h. h. 33 92. Horváth Gy. L. s. t. s. mv.
h. h. 31 19. Turós J. s. t. lopás. rend.
h. h. 31 21. Keczeli J. u. a. rend.
h. h. 31 46. Szabó J. u. a. rend.
h. h. 35 93. Davidovits J. s. t. rágalm. mv.
r. mv. 30 49. Benesik A. rágalm. mv.
h. h. 30 52. Szigeti Bolek J. s. t. lopás. mv.
h. h. 30 67. Ringeiszer Gy. becs. sért. f. v. ut.
h. h. 30 82. Klingelheber G. rágalm. mv.
f. o. 30 83. Gottlinger M. testi épség ell. kihág. mv.
f. o. 30 86. Heim J. becs. sért. f. v. ut.
h. h. 30 87. Petmali K. u. az. f. v. ut.
rend. 30 99. Széles M. u. az. mv.
r. mv. 31 00. Kell Mné u. az. f. v. ut.
mv. 31 95. Ebert J. s. t. s. mv.
r. f. h. ad. r. f. o. 35 90. Király J. orgazd. mv.
f. h. n. ad. 31 15. Irblich R. s. t. becs. sért. r. mv.
mv. 32 86. Brosch M. rágalm. r. mv.
r. mv. 33 07. Dákó J. s. t. becs. sért. ms.
mv. 33 18. özv. Cseh Fné becs. sért. rend.

Rövidítések magyarázata: h. h. = helybenhagyva, mv. = megváltoztatva, r. mv. = részben megváltoztatva, ms. = megsemmisítve, rend. = rendelvényileg, f. o. = feloldva, f. v. ut. = föllebezés visszautasítva, csat. = csatolva, r. h. r. f. o. = részben helybenhagyva, részben feloldva, r. ms. = részben megsemmisítve, f. h. n. ad. = folyamodásnak hely nem adatott, V. u. = visszautava.

Értesítés.

Van szerencsém a nagy közönség szives tudomására adni, hogy f. é. január 1-én helyben Siklói országút 34. sz. a.

„I. Baranyamegyei általános közvetítő intézet“

czége alatt egy hatóságilag engedélyezett s törvényszékiileg bejegyzett **ügynöki irodát** nyitottam, melynek vezetésével **Wollner Mór** urat, mint szakszerűen képzett s velem ez irányban mindenekben egyenjogosított czégvezetőmet megbíztam.

Ezen iroda után a **legmérsékeltebb díjtételek mellett** mindennemű **ingó s ingatlan javak adásvételét, kölesön-, bér- és csereügyeket** továbbá mindennemű **társas viszonyok** létesítését, üzgszintén **kereskedő és gazdasági személyek elhelyezését** fogom közvetíteni, végül bármely ügyekben hozzám intézett kérdésekre **diskrét, gyors és szigorúan tárgyilagos információk**kal szolgálni.

Mint hogy széleskörű összeköttetésekre valamint **tisztességes és jutányos kiszolgálás elvére** alapított ezen vállalatomban oly közeget kívánok nyújtani, mely a nagy közönség különböző irányu forgalmi követelményeinek teljesen megfeleljen s ennél fogva bizalomra méltó s mindenkor szívesen igénybe veendő intézménynyé legyen, bátorkodom nagybecsű pártfogásáért esedezni s midőn minél sürebb megbízásait kérem, kiváló tisztelettel maradtam kész szolgálja

SCHWARCZ IZSÁK.

Az új szabadalmú önműködő

szőlő- és növény - permetező

„Syphonia“

főülmul minden eddig ismert permetezőzt, miután **önműködőleg** dolgozik. Bizonyítják ezt 1000-nyi dicséző bizonyítványok.

Kérjünk csak rajzot és leírást a gazdasági, gyűmölcsészeti és szőlészeti gépek gyarából

MAYFARTH FÜLÖP és Társa

Wien, II. Taborstrasse 76.

Árjegyzékek ingyen. — Képviseiök kerestetnek.

Nagy forgalmu és biztosított jövedelmű

reáljogu

gyógyszertár

szab. kir. városban eladó. 4 98

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

Hirdetéseket előnyös áron elfogad a „P É C S“ kiadóhivatala.

Szabott árak!

Uraik figyelmébe!

Szabott árak!

! Kizárólagos uri divatüzlet megnyitás!

Kinek ???

Akinek valódi karlsbadi cipőre van szüksége,

Akinek magyar vagy angol gyártmányu kalapra van szüksége,

Akinek jó fehéreneműre van szüksége,

Akinek divatos gallér és kézelőre van szüksége,

Akinek izléses nyakkendőre van szüksége,

Akinek szép és jó esernyőre vagy sétabottra,

Akinek utazó pokrócra,

Akinek jó zsebkendőre,

Akinek jó illatszerre és szappanra,

Akinek e szakmába vágó cikkekre van szüksége, az forduljon

ROTH BÉLA üzletéhez Széchenyi-ter 16. Bazar-épület.

Hol kalapjavítást és cylinder-vasalást is elfogadnak.

Engel Lajos könyvkereskedése kiadása Pécsen.
Pécs szab. kir. város

Tervrajza

művészies kivitelben, 6 féle színben. Ára 150 kr., vászonra huzva farudakkal 250 kr.

A köz- és magánépületek vörös színben vannak a térképeken, omva és számokkal ellátva.

Az utcák és középületeknek alfabetikus beosztású névsora a térkép sarkában vannak elhelyezve. Az egész térkép oly hálózatos beosztással van ellátva, hogy minden utca, minden középület és minden szőlőkert könnyen és gyorsan megtalálható.

Különösen fontos, hogy minden szőlőkert területére a kataszteri telekkönyvi számmal van ellátva.

Képes Utmutató

Pécs szabad királyi városában és annak vidékén (magyar és német nyelven). Ára 50 kr.

A könyvecske 12. Pécs városának középületeit és látványosságait ábrázoló szép képpel van ellátva. Tartalmazza népszerű és érdekes leírását a történeti nevezetességekben oly gazdag városnak és látványosságainak. A város vidékének, kirándulási helyeinek, melyeknél szobrot és érdekesebbet csak kevés város mutathat föl, utbaigazító leírását közli, s mindenki, ki e városban csak egyszer jár megfordult, érdekel fogja e könyvecskeket olvasni. Levelező-lapok szép színes, a város látképét ábrázoló nyomtatott **Üdvözlő-levél Pécsről** — Gruss aus Fünfkirchen filátrattal darabonként 5 kr-ért. **PÉCS SZAB. KIR. VÁROS LÁTKÉPE MADARTÁVLATBÓL**, gyönyörű fénynyomatu kivitelben 50 kr-ért kapható Engel Lajos könyvkereskedésében Pécsen, Király-utca.

Minden hasonló készítményekkel szemben előnyben kell részesíteni ezen labdacsokat, melyek mentesek minden ártalmas anyagtól s a legnagyobb eredménnyel használhatók az állati szervek betegségeinél, könnyen használtak és vertisztítók. Egy gyógyszer sem kedvezőbb és amellet egészen ártalmatlanabb

székrekedéseket

a legtöbb betegségeknek e biztos forrásait olvasni és cukrozott alakja a mit még a gyermekek is szívesen veszik. Ezen labdacsokat dr Pitha u. d. ar tanácsostól igen megfizetőn bizonyítvánnyal lettek kintutelve.

Egy 15 labdacsoat tartalmazó doboz 15 kr, egy heizer (8 doboz 120 labdac) ára csak 1 frt o. é.

Óvás! Minden doboz a melyen a cég: gyógyszerár »zum heil. Leopold« nem áll és hálsó oldalán védjegyüket nem horja, hamisítvány, melynek megvételétől a közönség óvatlik. Igazán kell figyelni, hogy ne rossz s nemcsak semmi eredményt fel nem mutatható, de épséggel ártalmas készítményt kapjanak. Határozottan Neustein-féle Erzsébet-labdacsokat kell kermi és ezek a borítékban és használatu usításán azt látható aláírással vannak ellátva.

Neustein-Féle
Gyógyszerár

Hauptniederlage in Wien: Apotheke »zum heil. Leopold« des Ph. Neustein Inerstadt, Ecke der Planken u. Spiegelgasse. Hauptniederlage in Fünfkirchen Apotheke S. Sipőcz, L. Zsiga und bei die Barmherzigen, in B.-Sellye F. Uwira

Eddig fölülmulhatatlan!

MAAGER VILMOS-féle
valódi, tisztított

MÁJOLAJ

MAAGER VILMOS-féle BÉCSBEN.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltek mindama eseknek, melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen a mell és tüdő erősítést, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni. — Egy üveg ára 1 forint és kapható a gyári raktárban Bécsben III 3. ker., Heumarkt 3, valamint az osztrák-magyar monarchia legtöbb gyógytárában.

Pécsen: Sipőcz István, Zsiga László, ifj. Er-reth János és az Irgalmasok gyógytárában, Reeh Vilmos, Spitzer Sándor fia és Köszl János kereskedésében.

Füraktár és fölérusítás az osztrák-magyar monarchia részére:

Maager Vilmos, Bécs,
III 3. Heumarkt 3.

Meghívás.

A „Barosi sertéshizlaló részvény-társaság“ folyó évi február hó 25-ik napján délelőtt 11 órakor **Barostelepen** saját helyiségeiben

VIII. rendes közgyűlését

tartja, melyre a t. cz. részvényesek*) tisztelettel meghívotnak. A részvények az intézet pénztáránál teendők le.

Napirend:

1. A szavazatszedő bizottság választása és két tagnak a közgyűlési jegyzőkönyv hiteltesítésére való kiküldése.
2. Az igazgatóság évi jelentése.
3. A felügyelő-bizottság jelentése.
4. A zármérleg bemutatása s a felmentvény megadása.
5. Határozathozatal a tiszta nyereségnek mikénti felosztására.
6. Két elköltözés folytán kilépett és 5 kisorsolt igazgatósági tag állásának választás utjáni betöltése.
7. A felügyelő-bizottság újbóli választása.
8. Az alapszabályok módosítása.
9. Netáni indítványok (17. §. h) pontja).
Barostelep, 1893. január 19-én.

Az igazgatóság.

Zárszámadásaink a közgyűlés előtti 8-ik naptól kezdve, intézetünk hivatalában betekinthezők.

*) 9. §. Minden részvényes, illetőleg meghatalmazottja, ki jogával élni akar, köteles joga alapját képező részvényeit, melyeknek azonban legalább 6 héttel a közgyűlés előtt nevére kell írva lenniök, 5 nappal a közgyűlés megtartása előtt, az e vegre megjelölt helyre letenni. E felett igazolási jegy allitattik ki, melyért a letett részvények bármikor visszaadotnak.

17. §. h) A részvényesek indítványai csak akkor tárgyalhatók, ha legalább 14 nappal a közgyűlés előtt az igazgatóság-nál írásban benyújtattak.

Dús választék nyakkendők s ingekben.

Szántó és Glass

úri divat áruháza

Budapest, Muzeum-körút 37. szám.

Ajánlják dúsán felszerelt **uri divatcikkjeiket mint pécsiék** a nagyérdemű pécsi közönségnek. Legnagyobb raktárunk van **saját készítésű ingekben, alsónadrágokban**, melyek rendelésre a megfelelő mérték beküldése mellett a legnagyobb pontossággal eszközöltetnek. Rendkívüli választékunk meglepő **nyakkendőkb, harisnyákban, zsebkendőkb.** Különösen ajánljuk azonban **négyszeres gallérainkat s kézelőinket**, melyek minden bőségben s legújabb alakban kaphatók.

A közeledő farsangi multságokra **báli ingek, nyakkendők, keztyűk, pipere és illatszerek** oly elegáns alakban s színben, minőkülönben minőségben kaphatók, mint azok a fővárosnak csak legelegansabb, legdivatosabb üzleteiben kaphatók.

Megrendelések, még ha a legcsekélyebbek is, a legpontosabban eszközöltetnek.

Fegyveronók ált. kötött harisnyákban kiváló nagy raktár.

Legnagyobb raktár galler- és kézelőkben.

Utazó takarók, alsó ingek, alsó nadrágok, háló ingek nagy raktára.

Csak akkor valódi, ha a háromszögű palack az itt levő szalaggal (vörös és fekete nyomás, sárga papíron) van elzárva.

